

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate.
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Stringeţi şi cultivaţi plante medicinale.

Intre medicamentele (doftoriile) ce le folosim, joacă un mare rol şi unele plante sau părţi din ele. Aceste plante numite medicinale se folosesc în cele mai diferite moduri. Dela unele se întrebunţează numai florile, frunzele sau rădăcina, dela altele se culeg seminţele, din care se storc uleiuri etc. O mare parte din acestea, cultivate fiind, reuşesc foarte bine la noi şi se plătesc cu preţuri destul de ridicate. Cu toate acestea aducem din alte ţeri medicamente preparate din astfel de plante pentru sute de mii de coroane, ba chiar milioane, care prea bine ar putea să rămână în buzunarele noastre, în cazul când am arăta mai mult interes pentru cultura lor.

Dacă am căuta puţin prin ţeri străine ne-am minuna câtă: lavandulă, mintă, jale, muşeţel, rădăcină dulce, nalbă albă etc. se cultivă acolo. Şi toate acestea se vând cu preţuri foarte bune, deşi ele nu recer la cultura lor mai multă muncă decât tutunul (tăbacul) d. ex., care l'ar cultiva foarte mulţi, dacă statul le-ar da permisiune.

În Franca-de-Sud-Ost se produc plante medicinale ca vre-o 2½ milioane kilograme, cu deosebire lavandulă. În ţinuturile Mitcham şi Hitchin ale Angliei table întregi găsim sădite cu mintă (ismă) creată, mintă pipărată, muşeţel, jale etc. Englezul este recunoscut de om practic şi el de sigur nu s'ar îndeletnici cu cultura lor, dacă ea nu ar fi rentabilă.

La noi, cu deosebire micul proprietar, nu ştie altceva decât să se plângă, că agricultura în ziua de astăzi nu mai aduce nici un venit, așa că abia poți trăi prin ea; birurile sunt mari ca și cerințele traiului, grâul, sêcara, cucuruzul chiar și în anii când se face puțin

care vorbim. Dacă s'ar pune toți să cultive tot pământul lor numai cu plante medicinale, ar fi mare greșală. Voim a îndemna pe micul gospodar a destina o parte din pământul lui și pentru cultura plantelor medicinale, a căror valoare poate mult ridica și venitul lui.

Dar', ce e mai mult. Avem în foarte multe localități plante, care se folosesc în medicină și care cresc sêlbatece, de sine singure, așa că trebuie numai să le culegem și să le preparăm încâtva pentru vînzare. Dacă avem cantități mari, pentru a căror culegere să pot asocia mai mulți, totdeauna vom găsi cumpărători, între cari avem în prima linie pe apotecarii de prin orașe.

Iată unele din cele multe soiuri de plante și părți de ale lor ce, se pot strînge: *rădăcini*: dela *trestia mirositoare* (rădăcină de papură, speri-bană, spetează peștiță, calmenă), *ghintură* (ferea pământului, strigoae, engeră), *săpunul calului* (săpunel, odoga-ciu, sârigea); *foi* dela: *dege-tăruț* (degețel, mănua Maicii Domnului), *cucuta pătată* (cucuta mare, bucinis), ambele de altcum foarte otrăvitoare; *flori* dela: *mușetel* (romoniță, mamoriță, morună, fuliu), *mac sêlbatec* (mac epuresc, somni-

Vasile Alexandri.

șor, paparoane), *luminărică* (lipan, corovatic, coada vacii, coada bouului, coada lupului); *foile și florile* dela: *sovêrv* (dost, milot); *florile și fructul* dela: *soc* (soc negru) și *laur* (ciumăfae, turbare, bolundariță), aceasta din urmă foarte veninoasă; *foile și rădăcina* dela: *nalbă albă* (mare); în fine *întreaga plantă* dela: *arnica* (podbeal

nu are preț; tot așa și cu creșterea vitelor; dar' pe ce cale s'ar putea înmulți venitele lui la aceea nu s'ar gândi pentru toată lumea.
Departa de noi a da sfatul, ca plugarul nostru să părăsească modul de cultură a pământului seu, adecă să nu mai samene grâu, cucuruz etc., ci să se pue să cultive numai plante, despre

șor, paparoane), *luminărică* (lipan, corovatic, coada vacii, coada bouului, coada lupului); *foile și florile* dela: *sovêrv* (dost, milot); *florile și fructul* dela: *soc* (soc negru) și *laur* (ciumăfae, turbare, bolundariță), aceasta din urmă foarte veninoasă; *foile și rădăcina* dela: *nalbă albă* (mare); în fine *întreaga plantă* dela: *arnica* (podbeal

de munte), *cimbru sălbatec* (cimbrisor, timian, serpun, schinduf), *mătrăguna* (ci-reasa lupului, iarba codrului) și *măse-larița* (nebunerită, sunătoare, justian), aceste două din urmă foarte otrăvitoare.

Am înșirat aci, după-cum am amintit, numai câteva din numeroasele plante medicinale, ce cresc și sălbatece. În țeri unde cultura pământului este foarte înaintată și unde *burueni* ca cele enumerate mai sus sunt stîrpite de prin fînațe, pășuni etc. ca vătămatoare vitelor, acolo să samănă anume pe locuri și îngrijite ca și celelalte plante cultivate.

Ca să avem o idee cum se plătesc astfel de plante sau părți din ele, dăm câteva exemple: maja metr. de floare de soc uscată se plătește cu 40—45 fl. De pe un juger cu laur putem recolta 6—8 măji metr. frunze uscate și 3—4 măji m. semințe, cele dintăiu se cumpără cu 15—25 fl., după calitate, ear' cele din urmă cu 10—12 fl. pe maja m. Floarea de mușetel (romoniță) totdeauna găsește cumpărători; o fată de 12—13 ani poate culege 40—50 klgr. flori crude pe zi, ear' uscate se plătește 25—50 fl. pe maja m., după calitate. De pe un juger cultivat cu săpunul calului putem recolta 10—15 m. m. rădăcini uscate, pe care le putem vinde cu câte 30—35 fl. de maja m.

Din aceste câteva exemple putem vedea rentabilitatea strîngerii respective cultivării plantelor medicinale, deci va da multora de gîndit se facă o încercare. Cei mai mulți însă ne vor întîmpina cu obiecțiunea, că nici idee nu

FOIȚĂ

Vasile Alexandri.

(1821—1890)
(Vezi portretul).

Boerii din Muntenia și Moldova, începînd din jumătatea întăiu a veacului al 19-lea se obișnuiesc a-și trimite fiii să învețe carte la universitățile Apusului: aceasta a făcut mai târziu, ca reformele să pătrundă atât de repede în principate, cum nu s'a pomenit încă în alte țeri. Și Vasile Alexandri face parte din tinerii boeri care, entuziasmați de patriotism și întorși cu idei nouă dela universitățile Franciei și Germaniei, încep a da altă față societății din principate. Este născut, din părinți de origine venețiană, lângă Băcău, unde părinții sei se refugiase de trica revoluției. Și-a petrecut anii copilăriei în Mircești, la o frumoasă moșie; a învățat într'un pension din Iași, ear' la 1834 e trimis cu alți tineri din familii boerești la Paris. Acolo, în 1836, trecînd examenul de bacalaureat,

au cum trebuie pregătite aceste plante sau părțile lor pentru vînzare, căci așa cum se strînge nu se pot duce la negustor. Aci au dreptute și noi promitem să aducem în foaia noastră sfaturi cum trebuie făcute aceste lucruri.

DIN LUME

Hirotonirea episcopului Ioan Pap sa săvîrșit cu mare ceremonie Mercuri în ziua de Sf. George. Vom reveni asupra acestei solemnități.

Din Dietă. În dietă acuma nu se mai discută proiectele militare. La ordinea zilei este votarea îndemnității bugetare, după care guvernul ar fi autorizat se aplice bugetul anului trecut pe încă patru luni. Îndemnitatea nu sa votat încă și astfel țara a ajuns în situațiunea »afară de lege« (ex lex) adecă fără buget, fără îndemnitare.

Revoluția în Macedonia.

În 29 Aprilie s'a comis un atentat cu bombe de dinamită contra sucursalei băncii otomane și în alte vr'o 50 puncte ale orașului Salonic. Localul sucursalei băncii otomane fu aruncat în aer. A ars până în temelii. Localul clubului german a fost complet redus într'o movilă de ruine. Toți Germanii cari se aflau la club, au fost grav răniți. Magazinul de petrol dela gară s'a aprins, căzînd o bombă asupra lui. S'a aprins de asemenea și localul școlii germane. Mulți din locuitorii supuși străini au murit în luptele de pe strade.

Odată cu săvîrșirea atentatelor, bandele de revoluționari au distrus liniile telegrafice, cari leagă Salonicul cu Constantinopolul și cu Tirnova, făcînd stricăciuni căii ferate tot prin explozii de dinamită. În timpul acesta

se înscrie la studiile de medicină, apoi de drepturi și în sfîrșit de matematică; pe rînd le părăsește pe toate, și cetește mai bucurat pe Chateaubriand (pronunță: Șatobrian) și alți autori clasici francezi. În anul 1839, împreună cu amicul seu C. Negri, face o călătorie în Italia, la Florența, Roma, și îndeosebi îl impresionează Veneția. După o absență de cinci ani, se întoarce în patrie.

După întoarcerea în țară la sfîrșitul anului 1839, Alexandri a publicat în anul următor novela Buchetiera dela Florența, prima sa publicațiune. Murind în 1842 mama sa, a făcut un șir de călătorii prin munții și câmpiile locuite de Români, ascultînd cântecele ciobanilor și lăutarilor, și observînd obiceiurile și credințele poporului; a adunat în acest mod poeziile poporane, sub impresiunea cărora a început să facă versuri românești, publicate în „Foaia științifică și literară“*) și în »Curierul de ambe sexe«.

După anul 1848 și Alexandri a părăsit țara, și s'a dus la Paris. Peste vr'o șase ani s'a reintors și începe a publica ziarul »Ro-

alți Bulgari străbăteau în trăsuri orașul, aruncînd bombe cu dinamită asupra băncilor, cafenelelor, restaurantelor și cluburilor europene.

Gendarmii și soldații au avut lupte teribile cu bandele până târziu noaptea. Numărul victimelor se evaluează la 100 persoane de ambele părți.

Bombe cu dinamită au fost aruncate și Vineri în 1 Maiu. Poliția a făcut numeroase arestări și a omorît peste 50 de revoluționari. Turcii din Ueskueb au ținut o consultare și au decis, că dacă bandele vor ataca orașul, ei vor ucide pe toți creștinii din oraș.

După știrile din Viena cu data 2 Maiu vasele de războiu »Habsburg«, »Wien« și »Magnet« au sosit deja la Salonic. Și o parte a flotei italiene a primit ordin să plece spre Salonic.

Visita Regelui Eduard al Angliei la Roma și Paris. Regele a fost la Roma, ca oaspe al Regelui Victor Emanuel. Orașul a fost frumos decorat cu steaguri engleze și italiene. Mulțimea a făcut Regelui Eduard vii ovațiuni. El a vizitat și pe Papa.

Dela Roma a plecat la Paris unde a sosit la 1 Maiu. A fost salutat la gară de peședintele Republicei Loubet. Primirea de către populațiune a fost entusiastă.

NOUȚĂȚI

AVIS!

Rugăm pe D-nii abonați vechi și noi să binevoască a ne trimite suma, ce ne datorează, ca și noi la rîndul nostru se putem face față marilor cheltuieli, ce avem cu edarea și redactarea foii noastre.

Marile manevre de corp ardelenesci, precum se spune vor avea loc anul acesta în jurul Orăștiei.

*

mânia literară«. Făcîndus-e unirea țerilor, Alexandri iarăși a avut un rol însemnat ca deputat și ministru trimis în misiuni diplomatice. El a lucrat pe toate căile pentru înălțarea patriei sale, și a avut fericirea de a vedea cu ochii sei realizarea ideilor, pentru care a muncit în viață. A văzut unirea principatelor în 1859; a văzut întărirea tronului, prin ridicarea unei dinastii străine în 1866; a ajuns războiul glorios dela 1877—78, a văzut România pe calea progresului și respectată de toate popoarele civilizate. În anii din urmă ai vieții sale, Alexandri a reprezentat România la Paris ca ministru plenipotențiar, până în anul 1890. În acest an a murit la moșia sa din Mircești.

Însemnătatea activității literare a lui V. Alexandri stă în împrejurarea, că a dat o direcțiune poporală în dezvoltarea literaturii române. Ca poet, Alexandri, deși se interesează de literatura poporană, pentru frumsețile ei a știut totuși să scrie într'o limbă literară ușoară și nesilită.

Floxera. In comitatul Hunedoarei cercul Geoagiului s'a ivit floxera în vile de pe teritoriul comunelor Geoagiu și Bokai. In urma aceștia ministerul a supus carantinei numitele comune.

Ce timp vom avea la vară? Un meteorolog afirmă că vara anului acesta va fi frumoasă și caldă. Cercetând rapoartele meteorologice pe cei din urmă 25 de ani, se constată, că mai totdeauna o primăvară timpurie e urmată de o vară foarte călduroasă. Dela 1878, am avut 9 primăveri timpurii, din cari 8 au fost urmate de un timp de vară superb. Se pare că cum e timpul în a doua și în a treia lună a anului tot așa va fi în cursul verei. In Februarie și în Martie a fost frumos, prin urmare putem spera, că tot așa va fi în Iunie, Iulie și August.

Ce privește timpul din luna Maiu: profesorul Falb a prorocit următoarele: luna Maiu e bogată în ploii și furtuni. Dela 1—10 timp ploios, pe alocuirea furtuni. Temperatura sub normală. Ici-colea va cădea chiar zăpadă, 11—20 Maiu: vor fi numeroase furtuni însoțite ici-colea cu ploii mari. Temperatura normală. 11 Mai e zi critică de rangul II. 21—28 Maiu: furtunile continuă dar ploile nu vor fi de tot mari. Temperatura urcată va scădea în urmă sub normală. 26 Maiu e zi critică de rangul I. în care e primejdie de potop. 29—31 Maiu: ploile scad, furtunile încetează. Timpul devine uscat și rece.

Linie ferată nouă în comitatul Aradului. Ministrul de comunicațiune a dat avocatului Dr. Reichrath Miklós din Zsombolya și antreprenorului Heitzmann György din Seghedin concesiunea să facă linie ferată dela Pecica până la Zsombolya.

Tipografia, societate pe acții în Sibiu, în a cărei tipografie se tipărea și „Tribuna” își publică în „Focea Poporului” bilanțul pentru anul trecut. Pasivele se arată

Sobieski și Români.

(Urmare și fine).

— Ce este de făcut? tată, întrebă tânărul vânător pe bătrânul, care rănit la un picior sta întins pe o laviță.

— Câți au perit de-ai noștri?

— Zece.

— Și nu mai avem nici praf nici merinde?

— Nu.

— Dacă-i așa, apoi mâne dimineață urcă-te pe poartă și leagă în vârful săneții un ștergar alb; spune că închinăm cetatea, cu tocmeală să ne lase slobozi să eșim și să ne ducem unde vom voi.

Așa se urmă. Leșii primiră toate condițiile cerute. Oastea se înșiră în două rânduri, lăsând prin mijlocul ei loc ca să treacă garnisoana și poarta se deschise.

Atunci în loc de o strajă numeroasă, se văzură eșind șase oameni din care trei

cu 87.992.96 cor.; ca pierdere 15.244.05. Intre obiectele, ce se vor pertracta în adunarea generală din 20 Maiu st. n. este propunerea direcțiunii pentru lichidarea societății.

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș. „Andreiana” invită la Concert—Teatrul, care se va arangea Sâmbătă în 3/16 Maiu în pavilionul de vară dela „Hotelul Central” din Sebeșul-Săsesc. Venitul curat e destinat în favorul fondului văduvelor și orfanilor de meseriași.

Biserica pusă la licitație. Foile din Budapesta scriu că biserica gr.-or. sârbească din comuna Melencze e scoasă la licitație pentru o datorie de 27.776 cor., împrumutată dela casa de păstrare din Seghedin.

Orcan îngrozitor. In Queensland [Australia] luna trecută a bătuit un orcan de putere formidabilă, care a nimicuit aproape total orașul Towsville. Biserici, școale și alte edificii au fost prăbușite de puterea orcanului; mulțime de oameni au fost astupați sub ruinele edificiilor prăbușite, chiar și un spital s'a prăbușit, astrucând sub ruinele lui pe toți bolnavii câți se aflau în el.

Primirea lui Marconi la Roma. Sâmbătă a sosit Marconi, inventatorul telegrafiei fără sîrmă, la Roma. O mulțime enormă, cu muzici și steaguri, îl aștepta în gară și în stradele cari duc până la Hotel. Primarul Romei, prințul Colonna, a salutat pe Marconi în numele orașului. Mulțimea a izbucnit în aplause entusiastice. Mulțimea a deshămat caii dela trăsură și a dus pe Marconi în triumf până la otel.

Victimele plutitului. La îmbucătura Gurghiului și a Mireșului, Mercurea trecută plutășul Teodor Crișanu a căzut în apă și s'a înecat. Câteva ore după aceea trecând pe acolo o altă plută mînată de un bărbat și de femeia lui, aceasta a fost smîncită la același loc și aruncată în apă, unde își găsi de asemenea moartea.

duceau pe umerele lor pe alți trei ce erau răniți.

— Ce este aceasta? strigă Sobieski, repezindu-se călare înaintea lor. Ce sunteți voi?

— Străjerii din cetate, răspunse bătrânul rănit din spatele fiului său.

— Cum! atâția sunteți?

— Zece din noi au perit din mila Măriei-Tale.

— Voi ați cutezat a vă împotrivi mie și a-mi omori atâția viteji? zise Regele. O, asta nu se va trece așa!, urmă turbat de mânie; trebuie o pildă pentru cei asemenea vouă, și pilda va fi groaznică și vrednică de faptă. Nu meritați a muri de sabie, ci de ștreang. — Spânzurați-i!

Pe loc ostașii încunjurară pe plăeși, cari depunând jos răniții, își făcură semnul crucii și răzimându-se pe sănețe, se uitau cu nepăsare la pregătirile ce se făceau pentru moartea lor. Oficieri priveau cu înduioșare această scenă.

— Fie-mi iertat, Sire, zise atunci Iablonski, apropiindu-se cu respect de Re-

Sfat bun. Cine voește să samene iarbă frumoasă, i-se recomandă să cumpere amestecul de sîmînță de iarbă de pe insula „Margareta” și de „Promenadă”, care îl vinde firma curții ces. și reg. a lui *Edmund Mauthner din Budapesta.* De 28 de ani vinde Mauthner această sîmînță pentru parcurile Budapestei și de pe insula Margareta.

Vezuvul earăși în activitate. Pe când în lunile Februarie și Martie vulcanul Vezuv a stat liniștit acuma earăși se mișcă. Două guri de foc s'a deschis, aruncând la înălțime considerabilă lavă topită și cenușe. Mulți curioși admiră acel fenomen grandios, care cu deosebire noaptea ne presintă un spectacol pe cât de fioros pe atât de frumos. Zilele trecute au vizitat vezuvul și moștenitorul tronului german și fratele său. El și-a aprins țigara la o bucată de lavă ferbinte ce a căzut lângă dînsul.

Mama mîntulită! acestea sunt cuvintele ce un copil recunoscător adresează d-lui Müller Albert, Budapesta, Vadasz u. Nr. 42/G, pentru inventarea crucii sale dublă electro-magnetică R.B. Nr. 86967. Scrioarea însăși sună: Prea st. dle Müller! Nu-mi pot retăcea mulțumita isvorită din inimă, pentru-că dacă există pe lume vre-un mijloc de vindecare, acela e invențiunea D-Tale. Mama mea suferia de 15 ani de morb de stomac și a avut dureri reumatice atât de mari, că ne-am pierdut toată speranța de a o mai vedea în viață. Sămăna unui schelet, nici un membru al corpului nu-l putea mișca, din care cauză tratam cu ea ca cu un copil. In fine am folosit crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 și care nu ne e bucuria, când vedem că mama a părăsit patul după purtarea ei timp de 4 săptămâni, ear acum se află de tot bine. Nu pot deci îndestul recomanda fiecăruia, care pătimește de astfel de morburi, ca să se adreseze către D-Ta, și să se folosească de invenția DTale. Primește din nou mulțumitele mele ferbinți, D-zeu te binecuvinte și să răsplătească invențiunea. Cu distincă stimă: Parth György, Baracka.

gele, care ședea posomorit și mînios, a arăta Măriei-Tale, că acești viteji n'au făcut decât datoria lor, datorie patriotică și vrednică de toată lauda, și că au avut norocirea a câștiga făgăduința marelui Sobieski, că vor fi sloboziți și nesupărați.

— Iți mulțumesc, vrednice al meu tovarăș de arme, zise Sobieski, ca deșteptat din somn, Iți mulțumesc că m'ai oprit de a face o faptă defăimată. Ai cuvînt; oamenii aceștia s'au purtat vitejește. Să li-se deie fiecăruia câte cincizeci de zloți. Apoi în urnându-se către Români: „Voinicilor, zise, sunteți slobozi; mergeți în pace, și spuneți copiilor și fraților voștri, că ați avut cinstea a vă împotrivi cinci zile Regelui de Polonia.”

Indată se făcu loc Moldovenilor, cari luându-și răniții, se depărtară către munți, în vreme-ce oastea se cobora încet la vale; ear cetatea cu porțile deschise, purtând pe zidurile sale urmele boambelor dușmănești, rămase singură pe culmea inverzită cu un mare schelet de uriaș.

C. Negruți.

Vitele mari cornute.

(*Bos taurus*).

(Urmare și fine).

(Reproducerea interzisă).

Nutremântul cel mai potrivit vițelului este laptele. Îl lăsăm să sugă de-adreptul dela mama sa sau îi dăm a bea laptele dintr'un vas. Casul din urmă este mai de recomandat, căci putem măsura exact cantitatea de lapte, ce voim a-i da și îl putem obicinuî mai ușor a mânca și un nutreț mai vârtos. Pentru a învăța vițelul să bea laptele, băgăm mâna în vasul cu lapte și aplecând capul vițelului în lapte, îi dăm un deget în gură; urmând astfel de 2—3-ori, vițelul se dedă a bea laptele singur. La vaci mai bătrâne, cari au alăptat deja mai mulți viței, nu putem îndepărta vițelul îndată după nașterea lui, deoarece-ce ele fiind dedate ca înainte de a fi mulse, să le sugă vițelul, vor reținea laptele, când am voi să le mulgem fără vițel. Vom folosi acest metod așadar' cu deosebire la vacile de o fire liniștită și totdeauna la vaci tinere, care fată pentru prima-ooră.

Durata alăptării depinde dela scopul creșterii vițelilor. Vițelii, care sunt meniți pentru măcelărie sau pentru vânzare, se înțarcă deja la 3—4 săptămâni. Vițelii, care voim a-i crește, însă nu sunt destinați pentru prăsilă, îi înțercăm între 4 și 8 săptămâni. Aceia înse, care sunt destinați pentru prăsilă, îi vom alăpta 5—6 luni și chiar și mai mult. La noi multe din termenele de înțercare, care le-am dat aci, s'ar părea prea mici. Aceasta provine din cauză că vițelii, deși se înțarcă mult mai târziu, totuși sunt puțin dezvoltăți, fiind-că nu li-se permite a suga, respective bea, atâta lapte de cât au ei nevoie. Cantitatea necesară de lapte este pe zi $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{7}$ parte sau în termin mediu $\frac{1}{6}$ parte din greutatea vițelului; astfel după greutatea vițelului trebuie să capete 4 până la 10 klgr. lapte pe zi, respective 3.87—9.7 litri; deoarece-ce un litru lapte cântărește la o temperatură de + 15° C. 1.032 klgr. Înțercarea trebuie să se facă treptat, contrar poate slăbi prea tare vițelul. Așa, la început vom înlocui laptele dulce prin lapte smântânit, mai târziu cu lapte acru smântânit, zară, zăr; totodată însă se mai dă vițelului pentru a înlocui laptele dulce, tărițe sau uruială, apoi zamă în care s'a fert făină de ovės, mazere, sēmēnte de in și altele. Tot odată vom pune înaintea vițelilor să stea în permanență fēn dulce și bun, sau, în cas eventual, îi scoatem la pășune. În ambele casuri, mai mult jucându-se, vițelul învață a mânca.

Acolo unde vacile se țin la pășune în cursul verii, *împărecherea* lor trebuie astfel regulată, ca fătul să cadă iarna până prin Aprilie, așa ca vițelii să se poată scoate la pășune odată cu mamele lor. Când vacile se țin la grajd în tot cursul anului și scopul de producțiune este a avea lapte, vom regula astfel împărecherea, ca vacile să fete de-arindul în cursul anului, ca totdeauna să avem lapte la dispoziție.

Viței pentru prăsilă se vor alege numai aceia, care sunt bine formați și se trag din mame bune; cei cu un piept îngust, picioarele strimbe, slabi de constituție și cu ori-și-ce fel de diformități ale corpului, îi vom îndepărta dela prăsilă; tot asemenea vom face și cu vițelii gemeni.

Taurii ce sunt meniți pentru boi de muncă fi vom castra între a 6-a și 9-a lună a etății lor.

În tot cursul timpului cât durează dezvoltarea vițelului trebuie să ne îngrijim a le da un nutremânt cât se poate de bogat în materii nutritive și să le dăm ocaziune a face cât se poate de multă mișcare. De aceea, dacă se poate vom ținea viței în cursul verii cu preferință la pășune.

Îngrijirea vitelor mari cornute.

Îngrijirea trebuie să o încredințăm totdeauna unor persoane de o fire blândă și care nu le tratează brutal.

Pentru curățenie vom da așternutul cuvenit, anume 3—4 klgr. pe zi și când grajdurile sunt în bune condițiuni construite. Atunci când nutrim vitele cu nutreț verde cantitatea de așternut va fi duplicată.

Pentru curățenia pelei le vom țesela în fiecare zi și din timp în timp le vom spăla și scălda.

O deosebită îngrijire vom da copitelor la boii și vacile de muncă. Când drumurile, care le umblă, sunt așternute cu piatră, copitele se tocesc foarte iute, vitele pot căpăta răni la talpă. În astfel de împrejurări trebuie potcovite. Pentru înhamat se folosește jugul, care de regulă este dublu. La noi ca și în cele mai multe țeri este obiceiul a pune jugul în gâtul boilor; ici-colea unde boii au un gât scurt de tot și cărnos, jugul se așează în fruntea boilor. Bine înțeles, acest jug diferă de forma cea obicinuîtă la noi. El este compus dintr'o bucată de lemn tare, căptușit cu o piele de miel sau de oae cu lână cu tot și la ambele capete ale sale este provăzut cu câte un cârlig de care se prind ștreangurile, prin care trage carul sau plugul.

Bivolul.

(*Bos bubalus*).

Patria bivolului este India-de-Ost și insula Ceylon' unde să găsește încă în stare sălbatecă, trăind în turme mari. El iubește ținuturile umede, mlăștinoase, unde zace în bălți o mare parte a zilei. Domesticit s'a lătit peste o mulțime de țeri. Alexandru-cel-mare l'a găsit deja în Persia. În anul 596 d. Chr. a fost introdus în Italia, unde ca și în țerile Balcanice și ale Dunării-de-jos, cum sunt și Ungaria și România s'au răspândit foarte repede, înlocuind în multe părți specia bovină, servind ca vită de jug și pentru producțiunea laptelui. Ca vită de jug bivolul este mai puternic decât boul, ear' ce privește producțiunea laptelui, bivolița dă mai puțin ca vaca, însă este mai gras, din care se prepară un unt excelent. Carnea vițelilor de bivol (malaci) este foarte fragedă și gustoasă, cea a bivolilor bătrâni însă este tare și de un gust deosebit, mirosind a mosc. Untura dela bivol e foarte fină și se apropie de cea de porc. Pelea lui groasă se folosește pentru piei de talpă.

Bivolul se mulțumește cu nutrețul cel mai rău, așa că el rumegă chiar și nutrețul ce celelalte vite ale noastre îl refuză. Condițiune pentru prosperarea lui este a avea apă pentru scăldat. El preferă apa curgătoare bălților. Bivolul trăește 18—20 ani. Timpul sarcinei la bivoliță este 10 luni. Vițelul numit malac e foarte gingaș și simțitor contra frigului. În 3—4 ani e pe deplin dezvoltat.

Pelea bivolului, acoperită cu puțini peri, este de regulă neagră. Sunt însă și bivoli albi. Aceștia sunt foarte gingași și puțini ținuți.

Îngrijirea ce trebuie să dăm bivolilor, este tot aceeași ca și a vitelor mari cornute.

Medicul casei.

Cura cu lapte.

Cura cu lapte se folosește cu deosebire la dropică (apă), greutăți la respirațiune în urma unui catar de plumăni sau a lărgirii căilor respiratoare, apoi la diareă îndărătnică, la boalele de ficat, rinichi și inimă. Dar și la boale grele ale stomacului se folosește cura cu lapte. În timpul mai nou se folosește cu succes și cura de îngrășat cu lapte contra boalelor nervoase.

Laptele dulce trebuie beut încet; mai bine se se mănânce cu lingura, câte puțin deodată, însă cât se poate de des. Laptele se bea încă cald, deadreptul dela vacă sau fert. Pentru aceia, care nu supoartă laptele curat se adaugă ceva cognac bun sau după sfatul medicului bicarbonat de sodă. Pentru cei-ce nu le suferă stomacul laptele dulce, se poate înlocui cu lapte acru (iaurt); el se amestecă de regulă cu sfărături de pâne pentru a fi mai ușor de mistuit. Se mai face cură cu zăr. El se recomandă la diferite boale cronice de stomac, constipații și boale de inimă.

PENTRU MESERIAȘI

Conservarea lemnelor destinate a ședei în pământ. Aceasta se face trecând prin foc partea ce trebuie să rămână în pământ. Arderea se face până-ce lemnul s'a carbonizat pe o adâncime de 5 milimetri. În urmă trebuie uns de două ori cu păcură, care trebuie pusă pe lemn fiind caldă. Dacă lemnele sunt tratate în modul acesta, suntem siguri de a-le prelungi cu mult durată lor în pământ.

Un mijloc foarte eficient pentru a conserva aceste lemne constă în a pune lemnele în pământ în sensul opus creșterii lor ca copac, astfel că capul cel subțire să fie îngropat, ear' cel gros să fie în aer. În urma experiențelor făcute s'a constatat, că luându-se această precauțiune singură, un lemn durează în pământ încă jumătate timp mai mult ca de obicei.

Când nu avem lemn special pentru a face pari (haraci) pentru viie, putem întrebuința tot așa de bine și salcea și plopul, dacă imediat ce le-am tăiat, aceste lemne le punem la următoarea preparație. Imediat ce sau tăiat le ascuțim la capul cel gros și le punem cu această parte unul lângă altul în un butoiu, în care am pus apă, ear la fie care o sută de litri de apă câte 2 chilograme sulfat de cupru (piatră vânăță). Se lasă astfel două zile, după care timp se scot, se pune altă apă și ear alți pari. Cu cât lemnul va fi mai moale, cu atât apa preparată va pătrunde mai bine și va fi mai îndelung timp întrebuințat.

Învătători din pășunile altora.

Pedeapsa revoltătorilor.

Într'o comună trăia un om, căruia îi plăcea, ca pentru toată nimica să revolte poporul.

Așa, într'o Duminică, când toți oamenii erau pe acasă, a început a striga pe strade, că uite el vine din cutare sat, și că oamenii acelu sat au plecat cu coase și cu topoare să vină asupra consătenilor lui, deci să stee și ei gata de apărare. Bine înțeles că oamenii s'au pus în mișcare. Într'acestea el aleargă la casa orașului și înștiințează cazul căpitanului de poliție, care îndată avisează miliția, ear de aci se duce în turnul bisericii și trage clopotul de alarmă, așa că s'a produs o învâlmășală, ca și care ba să mai vezi. Toți alergau în toate părțile, dar de nicăiri nu se ivia nimenea.

Toate acestea el le-a făcut însă cu intențiune. Avea adecă un prieten în închisoare la poliție și a crezut că în învâlmășala cea mare, mai ales că polițiștii se vor duce printre mulțime, îl va putea elibera. Dar s'a înșelat, căci tocmai în momentul când voia să deschidă ușa temniței, a venit și un polițist, care l'a deținut numai decât.

În urma acestora a fost pedepsit cu 15 zile închisoare, căci aceasta e pedeapsa ce se croește pentru aceia, cari prin trageri de clopote ori alte semne strică pacea locuitorilor, fără nici o cauză, și fac înștiințări mincinoase autorităților.

Pentru femei.

Siropul simplu.

Siropul simplu, adecă un amestec de zahăr cu apă preparat în mod deosebit, este baza tuturor siropurilor compuse. Deci dacă avem un bun sirop simplu putem prepara fără grijă unul compus. Pentru un sirop simplu luăm 10 chilograme zahăr alb, 6 litri de apă și un albuș de ou. Batem mai întâiu albușul de ou în apa toată, ear din aceasta luăm un litru și o punem la o parte. Restul apei bătută cu ou, o amestecăm cu zahăr și o punem la încălzit pe un foc foarte slab. Trebuie să mestecăm continuu cu o lopătică de lemn și să nu lăsăm de loc să fiearbă, până-ce nu se va topi zahărul de tot. Imediat ce s'a topit zahărul, lăsăm să fiearbă foarte puțin, slăbim ear focul și începem a adăoga puțin câte puțin apă cu albuș din litrul ce am pus de rezervă. După fie-care umflătură luăm spuma de pe ea și căutăm ca siropul să fie legat. Dacă s'a legat siropul prea mult, se mai adaugă apă, ear dacă nu e de ajuns se mai ferbe.

Dacă s'a fert siropul de ajuns, se strecoară prin o stofă de bumbac sau de altă materie, cu condiția ca să fie rar țesută, să poată trece siropul și să rămână necurățeniile pe stofă. Acest sirop se pune în sticle bine astupate la răcoare și se conservă pentru a face diferite siropuri compuse.

Mulți se vor întreba poate, la ce au servit albușu de ou. Trebuie se știm, că albușul servește la limpezirea siropului, căci fără el am avea un product foarte tulbure. Este dar absolut necesar a se prepara în modul arătat și ne vom servi pe cât e posibil de un vas de aramă.

PENTRU ECONOMI

Un mijloc, ca vacile ce dau puțin lapte să devină mai lăptoase.

Danezul Hegelund, cunoscut prin noua ui metodă de a mulge vacile, a aflat că dacă mulgem mai des ca de obicei vacile rele de lapte și anume în primul stadiu a lactațiunii, adecă îndată după-ce a fătat, li-se înmulțește laptele într'un mod considerabil. Așa d. e.: o vacă nutrită foarte bine dădea 3 săptămâni după fătat, mulsă fiind de trei-ori pe zi, numai 3 $\frac{1}{2}$ litri lapte. Vaca fii în urmă mulsă de 8-ori pe zi, și nutrită cu tot același nutreț, dădea în urmă câte 10 litri. Mulgerea aceasta de 8-ori pe zi s'a continuat trei săptămâni; apoi s'a muls earăși numai de 3-ori la zi și vaca a dat tot aceeași cantitate de 10 litri la zi. O altă vacă care dădea imediat după fătat numai 5—6 litri lapte pe zi, fiind mulsă de 7-ori la zi i-s'a înmulțit la 14 $\frac{1}{2}$ litri la zi și această cantitate a rămas staționară și după-ce s'a revenit după 3 săptămâni la numărul normal al mulsurilor de 3 la zi.

Morcovi pentru cai.

Morcovi în cantități de câte 2—3 kigr. pe zi și cap dați cailor primăvara, afară, că le dă o înfătoșare frumoasă și le face përul luciu, mai sunt și priincioși sănătății lor prin însușirea de a le servi ca un purgativ ușor. Mai ales li-se dă după-ce au suferit de gâci. Morcovii fac poftă de mâncare și curăță sângele și sunt cu deosebire recomandați contra boalelor de stomac ale cailor. Se mai folosesc cu mult succes contra limbricilor de care suferă cu deosebire mânzii.

Contra furnicilor.

Prezența furnicilor în o cameră de culcare, în camera de mâncare sau în bucătărie, devine cu totul supărătoare pentru noi. Noi putem să le alungăm ușor răspândind în diferite locuri ale camerei foi de pelin sau de lavandulă și presărând drojdii (Satz) de cafea. Aceste mirosuri gonesc furnicile din odăile și dulapurile expuse la invazia lor.

Grădinarii pentru a se apăra în contra furnicilor, pun o sticlă cu apă, căreia s'a adăogat ceva zahăr sau miere și o atârână sau de o creangă a pomului devastat sau o pun la rădăcina lui. Furnicile foarte lacome de orice lucru dulce intră în sticlă și se înecă. Trebuie dar' numai din timp în timp să schimbăm apa.

Pentru a distruge furnicile chiar la mușuroaele lor punem var nestins în praf peste acestea și le udăm cu apă sau le opărim în mai multe rînduri cu apă ferbinte. Acestea trebuiesc făcute seara, când toate furnicile au sosit din excursiunile lor.

CALENDAR ECONOMIC.

Ce să facem în Maiu?

In grădina de pomi. Straturile sămănate și în care s'au sădit pomișori tineri, trebuie udate de câte-ori cere trebuința. Vlăstarii pădureți ce să ivesc în jurul pomilor, cu deosebire la altoi, să tae fără cruțare. În luna aceasta se poate îndeplini ocularea, adică altoirea prin ochiu (mugur). Pomii atacați de omide, pe timp liniștit afumă-i cu pucioasă presărată pe jeratec. Gândacii de Maiu sau cărabușii trebuie scuturați dimineața de pe pomi, strinși, opăriți, striviți bine și dați ca nutremint galițelor, porcilor, dar' la nici un cas îngropați, căci nefiind bine opăriți, din ouăle ce se află în femieusele cărabușilor, pe viitor se vor spori mai mulți.

In grădina de legume. Samănă sēmēntele legumelor chiar și celor mai târzii. Udă cu îngrijire legumele sara după apunerea soarelui, sau dimineața înainte de ivirea acestuia. Straturile se plivesc. Resădește din patul cald cătră finea lunei acesteia pepenii, dacă timpul e priincios. Pe la mijlocul lunei să resădește tutunul.

In viie. Înainte de înflorirea strugurilor la tot cazul trebuie să facem întâia săpătură pe timp uscat sau secetos.

In câmp. Samănă cânepă și in. Se poate începe resădirea curechiului (varză). Se sapă cucuruzul, cartofii. Cosește luțerna înainte de înflorire.

In stupină. În luna aceasta albinele încep a roi. Roii trebuie păziți și prinși. Coșnițele înainte de prinderea roilor, trebuie curățite de molii dacă ar fi. Să îngrijim și să pustiim cu tot deadinsul, furnicile, fluturii de noapte, ca pe cei mai însemnați dușmani ai stupilor.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 14—20 Maiu n. 1903.

Joi	14. Lăpușul-unguresc. Goroslău.
Vineri	15. Petroșeni. Boroșneul-mare. Homorod-S-Mărtin. Ghernesig.
Sâmbătă	16. Tărbăscău. Mănăsturul-Clujului.
Duminică	17. Bistrița. Chizdu.
Luni	
Mărti	19. Cernat.
Mercuri	20. Jucul-de-jos. Micăsasa.

Calendarul vechiu și nou al săptămănei.

Dum. a 3-a d. Paști a Mironosițelor, gl. 2, sft. 4.

Dum.	27 S. Muc. Simeon	10 Gordian
Luni	28 Apost. Iason	11 Mamertus
Mărti	29 SS. 9 M. din Chizic	12 Pancraț
Merc.	30 Apost. Iacob	13 Cristian
Joi	1 Pr. Ieremia	14 Bonifaciu
Vineri	2 P. Atanasie	15 Sofia
Sămb.	3 M. Timoteiu	16 Ioan

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Făina în urma prețului ridicat al grăului, a avut o căutare bună și morile și-au menținut prețurile. — *Vinarsul* nu s'a prea căutat. Cumpărări mai mari nici nu s'au făcut. — *Vinul* se menține în preț, căci răceala din urmă a cam spăriat pe producenți, așa că nu lasă nimic din preț. Timpul din luna Maiu va hotărî dacă prețurile se vor urca și pe viitor sau nu. La tot cazul vinul italian va fi mai scump, prin ceea-ce ar avea o trecere mai mare vinul unguresc. — *Prunele* se scumpesc pe zi ce merge. Despre recolta din anul acesta vin mereu știri neliniștitoare din Bosnia și Sărbia. Toate vestesc, că fructul abia desvêlit, a picat dimpreună cu cloamba. — Față de iăcitar se arată un interes mai mare, și s'vonnul despre neproducerea de prune i-a făcut o căutare bună. — Importul *hoavelor* (galițelor) fiind mare, prețul acestora a scăzut. — *Ouă* s'au adus puține, din cara cauză li-s'a urcat prețul. — Din cauza consumului slab de carne de porc, *unsoare* se aduce încă tot puțină. Față de săptămăna trecută prețul i-a scăzut cu 1 cor. la 50 klgr. — *Slămina* încă a avut un preț scăzut.

Cursul pieții din Budapesta

— in 7 Maiu n. 1903 —

Per 50 klgr.		Per 1 klgr.	
Grău	7 50— 8 05	Piment	62 00—
Săcară	6 70— 6 90	Cassia	86 00— 98—
Orz	5 70— 6 10	Cuișoare	92 00— 100—
Mei	5 75— 6—	Ghimber	75 00— 142—
Ovăș	6 15— 6 40	Paprică	70 00— 180—
Cucuruz	6 30— 6 50	Ulei de in	75 00— 77—
Rapiță	10 70— 11 10	„ de rap.	64 00— 65—
Trifoi	52 00— 56—	„ de lem.	129 60— 148—
Lucernă	43 00— 55—	In brut	00 00—
Mohor	9 50— 10 50	Cănep. br.	64 00— 70—
Măzărâche	7 00— 7 50	Lănă nsp.	120 00— 124—
Fasole	7 50— 12—	Migdale	175 00— 250—
Mazère	6 00— 7—	Smochine	30 00— 38—
Mazăr. coj.	14 00— 22—	Alune	138 00— 142—
Linte	10— 13—	Stafide V.	60 00— 70—
Păsat	5 75— 6—		
Mac	27 00— 29—		
Sēm. de in	00 00— 00—		
S. de cânep.	8 75— 9 50	Unt proasp.	1 50— 2 16
Prune	12 75— 16 25	Caș Emental	2 10— 2 20
Lictar	14 20— 16 50	„ Groer	1 20— 1 40
Untură	77 50— 78—	„ Trapist	1 20— 1 50
Slănină	64 50— 65—	„ Liptau	0 88— 1 30
Zahar brut	22 25— 22 50	Brânz. de oae	1 10— 2 40
Cafea Iava	75 00— 120—		
Caf. Santos	36 00— 38—	Bumbac bal.	00 00— 00 00
Caf. Portor.	78 00— 120—	Portoc. lada	5 50— 12 50
		Lămâi „	4 50— 6 50
		Ouē (1440) lada	56 00— 60—
Per 100 klgr.		Per 100 Litr.	
Miere	100 00— 120—	Spirț raff.	143 55— 146—
Ceară	130 00— 140—	Spirț brut	141 25— 144—
Nuci	30 00— 60—	„ denat.	33 00— 34 50
Cartofi roza	5 40— 6—	Trevere	105 00— 110—
Cart. galb.	5 00— 5 75	Sligoviț	110 00— 135—
Ceapă roșie	3 00— 6 80	Esență otet	88 00— 90—
Usturoi	12 00— 16—		
Piper n	122 00— 142—		

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11 36
Napoleon d'or (20 franci) aur	19 09
20 Marce germane aur	23 49
Bilete germ. 100 Mărci	117 20
„ franceze 100 franci	95 55
„ române 100 lei	95—

Prețul făinei din 7 Maiu n. 1903.

Per 50 klgr.					
0	1	2	3	4	5
12 60	12 30	12—	11 60	11 30	10 80
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
10 20	9 60	8 30	5 60	4—	

Prim-colaborator: Const. P. Barcianu.
Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

Sz. 527—1903. tkvi.

(186) 1—1

Ărverési hirdetemny

és

ărverési feltételek.

A maros-illyei kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy L. Hosszu Ferencz dévai ügyvéd javára Padureán Alexandru és Padurean Mojsze bástyai lakosok elleni végrehajtási ügyben 116 kor. 14 fillér tőke, 46 korona 30 fillér eddigi és jelenleg 17 kor. 60 fillérben megállapított költségek kielégítése végett az árverést a C. 3 sorszám alatt özv. Padureán Józsefné szűl. Bulzán Mária javára bekebelezett 1/2-ed részezi élethosz glani haszonélvezeti jog fenntartásával elrendelte. A (dévai kir. törvényszék) a maros-illyei kir. jbróság területén fıkıvő s a Bástya község 5. sztkıvben irt, a † 1 rd 6/2 8/2 hrsz. ingatlan 24 korona, az a † 2 rend-z. 12 hrsz. ingatlan 8 korona, az a † 3 rend. 48/1 hrsz. ingatlan 38 korona, az a † 4 rend. 651653 hrsz. ingatlan 55 korona, az a † 5 rd. 701 hrsz. ingatlan 138 korona, az a † 6 rd. 781/2 hrsz. ingatlan 40 korona az a † 7 rd. 806/1 807/2 hrsz. ingatlan 43 korona, az a † 8 rd. 808, 818, 823 hrsz. ingatlan 162 korona, az a † 9 rd. 862, 2 hrsz. ingatlan 34 korona, az a † 10 rd. 929/1 hrsz. ingatlan 16 korona, az a † 11 rd. 981 hrsz. ingatlan 38 korona, az a †

12 rd. 993/2 hrsz. ingatlan 22 korona, az a † 13 rd. 1010 hrsz. ingat. 30 korona, az a † 14 rd. 1018/1 hrsz. ingatlan 35 korona, az a † 15 rd. 1755 hrsz. ingatlan 8 korona, az a † 16 rd. 1828/1 hrsz. ingatlan 38 korona, az a † 17 rd. 1937, 2171 hrsz. ingatlan 21 korona, az a † 18 rd. 2023 hrsz. ingatlan 6 korona, az a † 19 rd. 2046 hrsz. ingatlan 3 korona, végül az a † 20 rd. 2467/2 hrsz. 16 koronában megálapított k kiáltási árban 1903. évi május hó 23. napján d. e. 9 órakor Bástya község előjárósági iródában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerüni, u. m. :

1. Ha a megállapított k kiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a k kiáltási áron alól is eladatni fog és pedig a menyiben a C. 3 alatti haszonélvezeti jog fenntartásával az ingatlanokért 376 korona 48 fillér vetelár nem adatnék, az ingatlanok nyomban a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül fognak árverés alá bocsátatni.

Ărverezni kívánok bánatpénzül tartoznak az ingatlan becsáának 10%-át vagyis 2 korona 40 fill., 80 fillér, 3 korona 80 fillér, 5 korona 50 fillér, 13 korona 80 fillér, 4 korona 30 fillér, 16 korona 20 fillér, 3 korona 40 fillér, 1 korona 60 fillér, 3 korona 80 fillér, 2 korona 20 fillér, 3 korona, 3 korona 50 fillér, 80 fillér, 3 korona 80 fillér, 2 korona 10 fillér, 60 fillér, 30 fillér és 1 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt s ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a k kiıldött kezéhez leteni, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervénytá szolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos orák alatt a Maros-Ille kir. jbróság mint tkvi hatóság iródájában és Bástya község előjáróságnál megtekiíthetők.

A kir. járásbiróság mint tkv. hatóság.

Kelt Maros-Illyen, 1903. évi február hó 10-én.

Csongvay Géza,
kir. aljbiró.

Sz. 1727—1903. tkvi.

(185) 1—1

Ărverési hirdetemny ki vonata.

A dévai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Id. Bonczina Márton nagyági lakos végrehajthatónak Nikora Stéfán I. Ioszf vormágai lakos végrehajtást szenvedő elleni 94 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. LX. t. cz. 144 §. alapján a 146. 167 §§. értelmében a dévai kir. törvényszék, [a dévai kir. járásbiróság] területén levő és Vormága községben fekvő a vormágai 61 sztkıvben a † 1 rd. 148 hrszra 128 kor., a † 2 rd. 708 hrszra 23 kor., a † 3 rd. 713 hrszra 34 kor., a † 4 rd. 982/1 992 hrszra 27 kor., a † 5 rd. 996 hrszra 13 kor., a † 7 rd. 2008/1 hrszra 17 kor., a † 8 rd. 2093 2095 hrszra 2 kor., a † 9 rd. 2098, 2101, 2102 hrszra 43 kor., a † 10 rd. 2116—2119 hrszra 47 kor., a † 11 rd. 2148, 2150, 2151 hrszra 130 kor., a † 12 rd. 2163, 2166 hrszra 157 kor., a † 13 rd. 2772 hrszra 68 kor., a † 14 rd. 3073 hrszra 48 kor., a † 15 rd. 3135 hrszra 52 kor., a † 16 rd. 3158, 3161 hrszra 96 kor., a † 17 rd. 3362 hrszra 38 kor., a † 18 rd. 3376/2 hrszra 34 kor., a † 19 rd. 3616/1 hrszra 8 kor., a † 20 rd. 3656 hrszra 31 kor., a † 21 rd. 3776 hrszra 17 kor., a † 22 rd. 3825 hrszra 12 kor., ezennel megállapított k kiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a

fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 10 napján d. e. 9 órakor Vormága községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881. évi november 1 én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság.

Déva, 1903 márczius hó 10. én.

Fábian,
biró.

Oare este coasa cea mai bună?

se întreabă mulțimea de economi, cari au încercat mult feluri de coase și adesea s'au înșelât. La aceasta răspundem din convingere: Coasa cea mai bună de pe lume este

Coasa de oțel numită „BUR”, cu marca „BUR” călăreț, care e făcută din cele mai nobile metale, mai ales din oțel de argint și fiind de două-ori călită întrece ori ce altă coasă. — *Ușurătatea, durabilitatea și agerimea de tăiere a acestei coase sunt simțitoare.*
Adresa de comandă este pentru întreg teritoriul Europei și Americii:

Winkler és Grauer, Köbánya 20 sz.

Prețurile coasei de oțel Bur: 65 cm. lungime fi. 1.10, 70 cm. lungime fi. 1.05, 75 cm. lungime fi. 1.10, 80 cm. lungime fi. 1.15, 85 cm. lungime fi. 1.20, 90 cm. lungime fi. 1.30, 95 cm. lungime fi. 1.35, 100 cm. lungime fi. 1.40.

La comanda de 5 bucăți, porto postal îl plătește fabrica. Fiecare coasă, care nu corespunde, fabrica o schimbă cu alta nouă pe speșele proprii. Să știe însă din experiență, că nici într-o mie nu se află una rea. — *Dreptul! Nicovale și ciocane, părechea 96 cr. — Nou! Cute, bucata 25 cr. Peatră de Ammergau 15 cr. — Preț-curent ilustrat gratuit și franco! — Verigi de strins coasa 20 cr.*

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

(144) la 9-26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisdădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

AVIS! Subscrisul aduc la cunoștința onor. public din loc și jur, că

— FERĂRIA —

ce am avut-o până acum în casele de sub nrul 48 din Drumul-Țerii, am strămutat-o în casele proprii, tot Drumul-Țerii, nr. 50, îmbogățindu-o în mod însemnat. — Rog dar' onor. mușterii din loc, ca în cas de lipsă să mă cerceteze la locuința cea nouă. **In curte să află și rotar Român.**

(182) 3-3

Cu stimă **Ilie Lădariu.**

IDEAL Institut tipografic și librărie

în Hunedoara (Vajda-Hunyad).

Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat e a se da împrejurării, de 20 de ani.

(142) de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, ameteli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceala la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoare-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolosifor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja eștinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Länge

CFJ

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată K. 1'60 1'60 1'60 2'— 2'—

Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul [CFJ], care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuintată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra!

2 **3** **13** **15** **3**

Nicovale, forma, fig. 2 3 **Ciocane, fig. 5 à 250, 300** fig. 6 à 300 grame
1 bucată K. —96 —86 1 bucată K. —86 —90 1'—

Nicovalele și ciocanele să vënd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase, Fig. 3 13 15 Fig. 7. **Tocuri de cuți**
pentru înțepenirea coasei. Dimensiunile $\frac{44}{41}$ $\frac{39}{41}$ $\frac{39}{33}$ $\frac{40}{42}$ mm. șmălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată K. —24 —24 —30 —40 1 bucată K. —40.

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Indeosebi recomand: Cuțile americane 1 bucată K. —40.
Cuți de Bergamo vinete-inchise, cu semnul CFJ 1 bucată K. —80.

Toporiști de coase, obicinuite de lemn K. —44. — Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Iulius Teutsch) 1 bucată K. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicinuite de lemn, 1 buc. K. 1'30.

Brice de Solingen. Garantate dela K. 1'20 în sus.

(141) **Bricege de Solingen** pentru atârnat. Lungimea întreagă: 8 9 $\frac{1}{2}$ 11 ctm. 18-52
1 bucată K. —34 —44 —50

MICI PUBLICAȚIUNI à 25 cruceți.

Strămutare de locuință

Prin aceasta aduc la cunoștința on. public, că mi-am strămutat *locuința* dimpreună cu *cancelaria advocațională* din Strada Berăriei, tot în acea stradă, lângă judecătoria, vis-à-vis de dl Zeitler, casele dlui V. POP.

Cu toată stima

Orăștie, Aprilie 1903.

Dr. Silviu Moldovan,

(189) 3-3

advocat.

Strămutare de locuință.

Prin aceasta aduc la cunoștința on. public, că m'am mutat cu *locuința* dimpreună cu *atelierul de croitorie* din Str. Berăriei Nr. 9 tot în aceeași stradă Nr. 4 în casele d-lui Dr. Tincu și recomand mostrele cele mai fine de stofe, primind toate lucrările speciale de comandă cu prețuri foarte moderate. Rugând on. public pentru sprigin, subsemnez cu toată stima **Hanez Mihály**, croitor.

(188) 1-2

DE VÂNZARE

2 coșnițe pentru albine

sistem „DZIRZON“

cu lacrițe desfundate și cu ferestri de sticlă.

Preț moderat!

A se adresa la administrația „Bunul Econom“.

De vânzare

10.000 litri vinars de prune

2000 litri Șligoviță și

15 măji metrice ovės!

Prețuri foarte moderate!

(187) A se adresa la

Iosif Indrieș, proprietar în Bokai.

u. p. Alkenyér.

De vânzare

Cartofi Americani

de mărime extraordinară,

ferdela (20 litri) 35 cruceți

să află la Administrațiunea

„Bunul Econom“

Orăștie (Szászváros).

1.000.000

KRONEN
ALS GRÖSSTER GEWINN IM GLÜCKLICHSTEN FALLE

VERZEICHNISS

aller 55.000 Gewinne.

Der grösste Gewinn im glücklichsten Falle

1.000.000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt:

Kronen

1	Prämie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
2	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	50000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
3	„ „	25000
3	„ „	20000
3	„ „	15000
36	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
437	„ „	2000
803	„ „	1000
1528	„ „	500
140	„ „	300
34450	„ „	200
4850	„ „	170
4850	„ „	130
100	„ „	100
4850	„ „	80
3350	„ „	40

55.000 Gew. u. Pr. im Betrage 14.459.000

Scrisoare de comandă: a se tăia. Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial. (176) 5-6

Suma de coroane..... {este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge. {urmează prin mandat postal. }

Adresa exactă

.....

Noroc deosebit la

Török.

Mulți, foarte mulți s'au făcut fericiți prin noi!
Peste 10 milioane cor. au câștigat mușterii noștri prin noi.

Nici o loterie din lume nu presintă o șansă mai mare, ca loteria noastră de clasă reg. ung. privilegiată, care începe din nou în curând. Din

110.000 losuri se vor trage 55.000

cu câștiguri în bani, adică din totalul losurilor sunt jumătate din ele câștigătoare, conform conspectului de alături.

În total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 milioane 459.000 coroane.

Întreaga întreprindere stă sub supraveghierea statului.

Costul losurilor originale de clasa I. este: pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau cor. 150
„ un pătr. ($\frac{1}{4}$) „ 150 „ „ 3—
„ o jumăt. ($\frac{1}{2}$) „ 3— „ „ 6—
„ un întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6— „ „ 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

22 Maiu n. a. c. la

A. Török & Co.

casă de bancă

în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

1. filială: Vaitznerring 4.

2. filială: Museumring 11.

3. filială: Elisabethring 54.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

18-52